

Solveig Munk, Enhedslisten
solveig.munk@aarhus.dk

23. oktober 2023
Side 1 af 10

10-dages forespørgsel vedrørende håndtering af arbejdsmiljø i Teknik og Miljø

Solveig Munk, Enhedslisten De rød-grønne har sendt en 10-dages forespørgsel vedrørende håndtering af arbejdsmiljø i Teknik og Miljø.

Teknik og Miljø bemærker indledningsvist, at 10-dages forespørgslen tager sit afsæt i konkrete sager, som har været omtalt i medierne i sommeren 2023. De konkrete spørgsmål besvares nedenfor.

Forespørgslen rummer dog en række uberettigede generaliseringer og normative udsagn, som Teknik og Miljø må tage afstand fra. Vi finder således anledning til at indlede besvarelsen med en generel gennemgang af trivslen i Teknik og Miljø og hvorledes der arbejdes hermed.

Det bemærkes desuden, at Teknik og Miljø ikke har mulighed for at omtale konkrete personalesager på grund af reglerne om tavshedspligt. Derfor kan Teknik og Miljø ikke oplyse baggrunden for konkrete personalesager.

Medlemmer af Århus Byråd har efter reglerne i kommunestyrelsesloven ret til sagsindsigt i blandt andet personalesager, og byrådsmedlemmer har således adgang til at danne sig et billede af de omtalte personsager for derigennem at opnå viden om baggrunden for konkrete valg og beslutninger.

Generelt om udviklingen i trivsel og sygefravær i Teknik og Miljø

Trivslen blandt ansatte i Teknik og Miljø er overordnet set i positiv udvikling og har været det igennem flere år. Trivslen i Teknik og Miljø er på niveau med de øvrige magistratsafdelinger i Aarhus Kommune.

I langt de fleste afdelinger og områder i Teknik og Miljø er trivslen høj. I de enkelte afdelinger, hvor trivselsmålingerne ikke er som ønsket, er der igangsat konkrete tiltag for at rette op herpå. Det samme gælder for sygefraværet, hvor der både fra ledelsen og fra HR er fokus på de afdelinger, som oplever udfordring med sygefraværet.

Arbejdet med trivsel tager afsæt i aftaler i Teknik og Miljø's Hoved MED-udvalg om, at de tilbagevendende målinger af trivsel og social kapital følges op med både drøftelse i MED-systemet og udarbejdelse af handleplaner for alle enheder i Teknik og Miljø.

Nedenfor kan udviklingen af trivsel i Teknik og Miljø over de sidste 5 år ses.

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8100 Aarhus C

Direkte mail email:
post@mtm.aarhus.dk

Sag:

Samlet social kapital	2018	2019	2020	2021	2022
Teknik og Miljø	62	62	65	66	68
Aarhus Kommune	66	68	69	68	70

23. oktober 2023

Side 2 af 10

Trivselsindeks	2018	2019	2020	2021	2022
Teknik og Miljø	69	69	71	73	73
Aarhus Kommune	72			73	

I årene 2019, 2020 og 2022 blev der kun gennemført en social kapitalmåling på tværs af Aarhus Kommune.

Relation til nærmeste leder	2018	2019	2020	2021	2022
Teknik og Miljø	69	70	74	74	76
Aarhus Kommune	69	72	74	71	75

Arbejdet med sygefravær tager afsæt i en fælles sygefraværspolitik, retningslinje for sygefraværssamtaler og fælles sygefraværssindsats på tværs af Aarhus Kommune. Det er aftalt i Teknik og Miljø's Hoved MED-udvalg, at sygefravær skal drøftes i MED-systemet.

Nedenfor kan sygefraværet i Teknik og Miljø over de sidste 5 år ses.

Magistratsafdeling	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aarhus Kommune	11	11,4	11	12	15,6	13,9
Sundhed og Omsorg	11,9	12,1	12,5	13,7	17,2	15,3
Børn og Unge	11,5	11,9	11,7	12,4	16,5	14,4
Sociale Forhold og Beskæftigelse	10,2	10,9	9,5	11,1	14,4	13,7
Teknik og Miljø	9	9,9	9,1	10,6	11,7	10,1
Kultur og Borgerservice	7,5	7,7	5,3	5,9	9,2	8
Borgmesterens Afdeling	8,1	5,5	4,3	4,7	6,8	6,4

Ovenstående er de officielle tal for sygefravær fra Aarhus Kommunes hjemmeside - Aarhus i tal. For 2023 er tallene fra september til december prognosetal

Teknik og Miljø er arbejdsmiljøcertificeret. Dette indebærer, at Teknik og Miljø arbejder systematisk med arbejdsmiljø. Hvert år gennemfører virksomheden DNV som auditør en arbejdsmiljøaudit, hvor der er fokus på processer, opfølgning og dokumentation i hele arbejdsmiljøarbejdet.

Resultaterne fra en arbejdsmiljøaudit drøftes i ledelsessystemet og i MED-systemet med henblik på at tage læring af den gennemførte audit.

Teknik og Miljø ønsker således gennem arbejdet med trivsel, arbejdsmiljø og ledelse, i tæt dialog med MED-systemet, de lokale tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og faglige organisationer, at skabe og sikre en god og attraktiv arbejdsplads med fokus på effektiv og professionel løsning af magistratsafdelingens kerneydelse og kerneopgaver samtidigt med ledere og medarbejdere i trivsel.

23. oktober 2023
Side 3 af 10

Der er i efteråret 2023 igangsat et arbejde, hvor Teknik og Miljø på strukturet vis, og i dialog med Hoved MED-udvalget tager læring fra sager, hvor trivsel og samarbejde er udfordret samt i fællesskab drøfter hvorvidt arbejdsmiljøarbejdet skal styrkes og målrettes yderligere. Processen skal medvirke til at finde fælles svar på, hvordan Teknik og Miljø kan udvikle sig yderligere – herunder ikke mindst sikre, at Teknik og Miljø handler hurtigt og målrettet, hvis vi kommer i situationer, hvor det fysiske eller psykiske arbejdsmiljø akut bliver udfordret i teams eller afdelinger.

Magistraten, Teknisk Udvalg og Fælles MED-udvalget i Aarhus Kommune er allerede orienteret om, at Teknik og Miljø inden årets udgang vil orientere Byrådet om konklusionerne, og at Teknik og Miljø's Hoved MED-udvalget i 2024 vil følge, hvorledes eventuelle handlingsspor implementeres via lokale områder/afdelingsledelser eller via de lokale MED-udvalg.

Spørgsmål til sagen om asbestreovering på Rådhuset

Teknik og Miljø kan indledningsvist oplyse, at Teknisk Udvalg onsdag 4. oktober 2023 fik en orientering omkring et konkret og afsluttet asbestprojekt på Rådhuset. Der henvises til oplæg fra Teknik og Miljø og redegørelse fra den eksterne rådgiver, som er vedlagt referatet fra udvalgsrådet 4. oktober 2023, og som kan ses via kommunens dagsordenssystem.

Spørgsmål 1

Hvornår blev rådmænd / direktion / ledere opmærksom på problemer med håndteringen af den pågående asbestreovering?

Svar

Der har i kælderen på Aarhus Rådhus været udført et større etapeopdelt projekt med udskiftning af de eksisterende rørinstallationer. Da screeningsmiljøprøver påviste asbest i 2019, blev arbejdet stoppet, og der blev igangsat et større saneringsarbejde i forbindelse med rørudskiftningerne. Håndtering af saneringsarbejdet blev udført af entreprenørfirmaet P. Olesen og rådgivningsfirmaet C.F. Møller samt det eksterne rådgivningsfirma med speciale i miljø - DGE Miljø og ingeniørfirma.

Arbejdstilsynet har været på tilsyn i kælderen flere gange under udførelsen, uden at have haft anmærkninger til det udførte saneringsarbejde. Der er løbende blevet taget gel- og luftprøver i kælderen ved etapeskift for at sikre, at de arbejdsmiljømæssige forhold var i orden.

23. oktober 2023
Side 4 af 10

En medarbejder henvendte sig i marts 2022 til direktøren for Teknik og Miljø og udtrykte bekymring omkring asbestarbejdet. Direktøren videreformidlede dette til ledelsen i Ejendomme, som 27. marts fremsendte orientering omkring arbejdets udførelse. Orienteringen redegjorde blandt andet for dialog med Arbejdstilsynet i forbindelse med et kontrolbesøg den 25. marts og de foranstaltninger, der blev gjort for både for det fysiske og psykiske arbejdsmiljø i kælderen under rådhuset samt dialogen med den pågældende medarbejder samt dennes ageren.

Søndag 15. maj 2022 blev der modtaget prøvesvarsrapport med otte luftprøver, fordelt i kælderen. Der blev påvist én asbestfiber i én af prøverne, hvilket var (og er) langt under grænseværdierne.

Onsdag 18. maj 2022 var Arbejdstilsynet på uanmeldt besøg. Torsdag 19. maj blev ledelsen i Ejendomme kontaktet af Arbejdstilsynet med information om at der ville blive fremsendt et strakspåbud i forhold til arbejderne i kælderen. Baggrunden for påbuddet var, at Arbejdstilsynet vurderede, at der var risiko for, at arbejderne i kælderen kunne udsættes for støv i form af asbestholdigt kiselgur.

Teknik og Miljø stoppede 19. maj 2022 arbejdet i kælderen i de områder, der var omfattet af strakspåbud, ligesom saneringsarbejde hos entreprenør og rådgiver blev bestilt. I ugerne efter blev der, efter det oplyste af Ejendommens ledelse, afholdt informationsmøder for de af Teknik og Miljø's medarbejdere, der udfører arbejdsopgaver i kælderen med instruktioner omkring håndtering af arbejdsopgaver, adgangsforhold mv.

Det bemærkes, at Arbejdstilsynet har været på besøg flere gange på Rådhuset efterfølgende. Arbejdstilsynet har ikke haft bemærkninger til den efterfølgende asbestsanering.

Da asbest lovligt er anvendt i byggematerialer op til medio 1980'erne og Rådhuset er bygget fra 1938 til 1941, er der fortsat risiko for kontakt med asbest under håndværksmæssige arbejder på rådhuset. Teknik og Miljø er meget opmærksomme på, at der ikke må opstå situationer, hvor en håndværker kommer i kontakt med asbest, uden at arbejdet håndteres efter reglerne dette håndteres ved hjælp af kortlægningen og retningslinjer.

Spørgsmål 2

Hvorledes er ansatte på og brugere af Rådhuset informeret om den pågående asbestrensning og den efterfølgende mulige forurening af rådhusets lokaler med asbeststøv (f.eks. gennem ventilationskanalerne) og hvorledes er ansatte og brugere orienteret om den sundhedsfare de / vi derved er blevet udsat for?

23. oktober 2023
Side 5 af 10

Svar

Der henvises til besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Jakob Søgaard Clausen (DD), Henrik Arens (UFP) og Metin Lindved Aydin (RV), som er besvaret af Teknik og Miljø 22. August 2023.

Spørgsmål 3

Har ledelsen løbende ført kontrol med at denne renovering fulgte reglerne for håndtering af asbest?

Hvorledes har denne kontrol været ført?

Svar

Entreprenøren, som har udført asbestsaneringen, har løbende ført tilsyn med asbestsaneringsarbejdet. Teknik og Miljø har desuden entreret med et rådgivende rådgivningsfirma, som har ført tilsyn med asbestsaneringsarbejdet og entreprenøren.

Arbejdstilsynet har ført uanmeldt tilsyn med entreprenør og rådgiver.

Spørgsmål 4

Kan rådmanden bekræfte at ledelsen blev gjort opmærksom på, at der var problemer allerede i 2022 af en medarbejder ansat og arbejdende på Rådhuset de seneste 10 år? En medarbejder, som man nu har indstillet til afskedigelse.

Svar

Se svaret på spørgsmål 1 ovenfor.

Spørgsmål 5

Kan rådmanden bekræfte at denne medarbejder er faglig kompetent håndværkeruddannet med grundig praktisk viden om rådhusets installationer, kendskab til asbestregler og derfor berettiget og pligtig til at gøre opmærksom på evt. arbejdsmiljøproblemer ved håndtering af asbestholdige installationer på rådhuset?

Svar

Teknik og Miljø ønsker ikke at kommentere på konkrete personalesager.

Spørgsmål 6

I bekræftende fald: Hvad er rådmandens begrundelse så for at afskedige en faglig kompetent medarbejder, der aktivt har gjort en indsats for arbejdsmiljøet på rådhuset?

Svar

Der henvises til svar på spørgsmål 5.

23. oktober 2023
Side 6 af 10

Spørgsmål 7

Hvilket signal ønsker rådmanden at sende med afskedigelsen af en medarbejder som gør en indsats for arbejdsmiljø og sikkerhed og hvordan tror rådmanden dette signal opfattes af borgerne og medarbejderne?

Svar

Der henvises til svar på spørgsmål 5.

Spørgsmål 8

Iflg. redegørelse fra rådmanden til byrådet af 3. juli 2023 forventes en "uautoriseret rundgang" i kælderen at medføre "en ekstraudgift for kommunen som følge af dels fornyet asbestrensning i kælderen samt som følge af de forsinkelser ovenstående brud forårsager. Ekstraudgiften skønnes til 208.000 kr." Rådmanden bedes redegøre for om der efter rundgangen er foretaget luftprøver og hvad de luftprøver i så fald har vist?

Rådmanden bedes detaljeret redegøre for de faktiske udgifter til rengøring og forsinkelser og for hvem disse udgifter pålægges?

Svar

Teknik og Miljø forventede en udgift på ca. 208.000 kr. som følge af den uautoriserede rundgang i en afspærret del af rådhusets kælder. Kommunens entreprenør har dog valgt ikke at fakturere kommunen for den nødvendige ekstrarengøring ligesom en større del af rengøringen end forventet kunne varetages af Teknik og Miljø's egne medarbejdere.

Rengøringen som følge af den uautoriserede rundgang medførte genetablering af den brudte skærmvæg. Gennemførte asbestprøver efter rundgangen viste, at der mod forventning ikke var sket forurening, hvorfor rengøringen bestod i støvsugning og gulvvask foran skærmvæggen. Senere er der blevet fundet brud på en gennemføring efter rundgangen. Her er der ligeledes blevet støvsuget og vasket gulv.

Spørgsmål til arbejdsmiljøet i to afdelinger i Teknik og Miljø

Spørgsmål 1

Hvilke konsekvenser har arbejdsmiljø-sagerne i Ejendomme og Parkering fået for de ansvarlige for ledelsen af afdelingerne?

Svar

Teknik og Miljø forstår spørgsmålet således, at spørgsmålene relaterer sig til konkrete arbejdsmiljø-sager i to afdelinger i Teknik og Miljø indenfor områderne Ejendomme og Byliv.

Teknik og Miljø kan oplyse følgende:

23. oktober 2023

Side 7 af 10

Ledelse af stillepladsen, Ejendomme

Teknik og Miljø har tildelt en teamleder for en stilleplads en advarsel og vedkommende er efterfølgende blevet frataget sit ledelsesansvar. Han er overført til andet arbejde i Ejendomme. Der er desuden truffet en række beslutninger med henblik på at genoprette arbejdsmiljøet:

- Der er indført ugentlige møder med deltagelse af tillidsrepræsentanten for FOA og 3F, arbejdsmiljørepræsentanten, afdelingsledelse og områdechefen
- Der gennemføres en nul-punkt-måling af trivslen i efteråret 2023

Ledelse af Parkering, Byliv:

Der er et stort ledelsesmæssigt fokus på at forbedre trivslen for medarbejderne i parkeringsområdet og på forbedringer af ledelseskvaliteten i Parkering. Der er truffet en række beslutninger med henblik på at genoprette arbejdsmiljøet:

- Afdelingslederen er i efteråret 2022 blevet udvidet med en ekstra afdelingsleder
- Der er indført ugentlige møder med deltagelse af tillidsrepræsentanten for FOA og 3F, arbejdsmiljørepræsentanten, afdelingsledelse og områdechefen
- Der gennemføres en nul-punkt-måling af trivslen i efteråret 2023
- Der gennemføres indsats med hjælp fra Teknik og Miljø's HR-afdeling, herunder leder-coaching mv.
- Der iværksættes en tæt ledelsesmæssig opfølgning ved områdechefen.
- Der er aftalt konkrete fokusområder, som knytter sig til ledelsesudvikling, organisering, medarbejderinvolvering i arbejdet omkring trivsel, forpligtende gensidigt samarbejde mellem ledelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant, rekruttering mv.
- Der evalueres på tiltagene i fjerde kvartal 2024
- Handlingsplan for seneste social kapital måling følges og justeres løbende

Spørgsmål 2

Hvis ingen konsekvenser: Hvilket signal ønsker rådmanden at sende ved at fyre ansatte og ikke ledelsen?

Svar

Teknik og Miljø ønsker ikke at kommentere på konkrete personalesager.

Spørgsmål 3

Mener rådmanden at problemerne med chikane, mobning, korruption og asbesthåndtering er løst med fyringen af de ansatte?

23. oktober 2023
Side 8 af 10

Svar

Teknik og Miljø ønsker ikke at kommentere på konkrete personalesager.

Teknik og Miljø finder spørgsmålet forudkonkluderende og generaliserende i sin form og kan ikke genkende det billede som herved tegnes.

Spørgsmål 4

Hvad har ekstraudgifterne til fyringer, fritstilling, omplacering og retslige efterspil været i T og M de seneste 3 år. Det er udgifter som dobbelt løn, erstatnings- / fratrædelsesgodtgørelse, vikarer hyret eksternt. Hvor meget merarbejde er der pålagt andre medarbejdere i afdelingen?

Mange af de fyrede har været ansat i mere end 10 år og har i funktionærloven ret til ½ års opsigelse.

Da afdelingen bruger at hjemsende og fritstille i det ½ år skal der jo andre ansættes til at udføre arbejdet eller øvrige medarbejdere pålægges merarbejde.

Svar

Teknik og Miljø har ikke haft ekstraudgifter til omplaceringer de seneste 3 år. De medarbejdere og ledere, der måtte være omplaceret, er placeret i andre ledige stillinger i organisationen.

Teknik og Miljø har ingen sager haft med retsligt efterspil de seneste 3 år.

Det er umiddelbart ikke muligt for Teknik og Miljø at lave en samlet opgørelse på udgifterne i forbindelse med fyringer og fritstillinger, da hver enkelt personalesag i så fald skulle gennemgås.

Spørgsmål 5

*Hvor mange medarbejdere i T og M er blevet opsagt de seneste 3 år?
Hvor mange af disse er opsagt, fordi de ikke har været fagligt dygtige?
Hvor mange medarbejdere er blevet omplaceret de seneste 3 år?
Hvilke begrundelser har der været til opsigelserne?*

Svar

Teknik og Miljø kan oplyse, at der i årene 2021, 2022 og indtil videre i 2023 er opsagt 75 medarbejdere.

Heri er medregnet:

- Udlånte tjenestemænd i Affald Varme A/S og Aarhus Vand A/S,
- Fratrædelsesaftaler, som er indgået som alternativ til en afskedigelse, og
- Bortvisninger

I alt 7 medarbejdere i perioden fra 2021 – 2023 er opsagt med begrundelse i mangelfuld/utilfredsstillende opgaveløsning

23. oktober 2023
Side 9 af 10

I perioden er 6 medarbejdere blevet omplaceret. Disse er således ikke medregnet i opgørelsen over opsagte medarbejdere. Heri er medregnet medarbejdere omplaceret til et fastholdelses-fleksjob samt medarbejdere omplaceret i henhold til Aarhus Kommunes retningslinje for omplacering af overtalige medarbejdere.

Følgende begrundelser for opsigelserne har navnlig været anvendt:

- Længerevarende sygemelding og usikkerhed om perspektivet (sygefraværets påvirkning af driften)
- Helbredsbettinget utjenstedygtighed (tjenestemand)
- Personaletilpasninger (besparelse)
- Tjenstlige forseelser (misligholdelse af ansættelsesforholdet)
- Mangelfuld eller utilfredsstillende opgaveløsning (uegnethed)
- Manglende tillid til den ansattes opgavevaretagelse
- Manglede accept af varsling af væsentlige vilkårsændringer

Spørgsmål 6

Hvor mange af opsigelserne er påklagede af fagforening som uberettigede?

Svar

I tre ud af de 75 sager har den faglige organisation anmodet om en forhandling med Teknik og Miljø i henhold til overenskomstens bestemmelser, begrundet i at den faglige organisation efter endt partshøring har fastholdt, at denne ikke har fundet afskedigelsen rimeligt begrundet i den ansattes eller kommunens forhold.

To af disse sager er efterfølgende forligt ved en lokal forhandling mellem den faglige organisation og Teknik og Miljø. En sag er pt. ikke afsluttet og afventer forhandling mellem KL og forbundsafdelingen af den forhandlingsberettigede organisation.

De faglige organisationer har typisk været involveret i høringsfasen.

Spørgsmål til arbejdsmiljøet generelt i Teknik og Miljø.

Spørgsmål 1

Hvilke tiltag, metoder og redskaber har rådmand og direktion brugt i perioden 2018 – 2023 for at løse arbejdsmiljøproblemer, genoprette tilliden og arbejdsglæden i MTM?

Svar

Der henvises til Teknik og Miljø's indledende gennemgang af arbejdet med trivsel og arbejdsmiljø.

23. oktober 2023
Side 10 af 10

Spørgsmål 2

Hvad skal der til for at rådmanden / direktionen / ledelsen af sig selv ændrer kurs og handler på budskabet fra ansatte om chikane, mobning, korruption, asbestforurening med at ændre på arbejdsmiljøet, på ledelseskulturen og på ledelses kvalifikationer fremfor at fyre og/eller udskamme budbringerne?

Svar

Der henvises til Teknik og Miljø's indledende bemærkninger og besvarelserne ovenfor.

Teknik og Miljø finder spørgsmålet forudkonkluderende og generaliserende i sin form og kan ikke genkende det billede som herved tegnes.

Spørgsmål 3

Hvordan vil rådmanden genoprette tilliden og arbejdsglæden i MTM efter de seneste års fyringer i MTM?

Er genansættelse af og undskyldning til de fyrede medarbejdere på Rådhuset, i afdelingen Ejendomme, Parkering m.v. med i rådmandens overvejelser?

Svar

Der henvises til Teknik og Miljø's indledende bemærkninger. Teknik og Miljø ønsker derudover ikke at kommentere på konkrete personalesager.

Med venlig hilsen

Nicolaj Bang
Rådmand

/

Henrik Seiding
Direktør